

Några glimtar från Udenäs Allmänna Idrottsförening

Signerat Hadar Nilsson och infört i hembygdstidningen Udenäsbygden Nr 1 1980.

Omkring år 1925 började några ungdomar att spela fotboll på den så kallade Rävamon i Udenäs kyrkby (kommentar: infarten från Karlsborg, idag boulevplan). Planen vid Rävamon var emellertid för liten för att kunna spela några riktiga matcher på.

Då de flesta ungdomarna kom ifrån Sannumstrakten fanns det en betydligt bättre plan vid Lurn (kommentar: S Udenäs efter gamla vägen till Karlsborg) även om den också var i minsta laget. Då Lurn tillhörde Sannums gård gjordes en förfrågan hos ägaren, Axel Andersson, som ställde sig mycket positiv till fotbollsspelarnas önskemål att iordningställa en plan vid Lurn (kommentar: planen fick namnet Luravallen). Genom mycket frivilligt arbete med röjning, planering mm kunde man så småningom åstadkomma en plan som nog fyllde måtten på en riktig fotbollsplan.

Ungdomarna saknade i början både ledare och tränare varför Udenäsgrabbararna fick genomlida många svåra förlustmatcher mot andra lag som t ex Svanviks IF, Forsviks IF, Älgårås IF och Moholms IF. Men 1927 utsågs den då kände Udenäsbon Sven Smedberg till ordförande och tränare i den nybildade föreningen som då fick namnet Udenäs Allmänna Idrottsförening.

Föreningen fick snart många medlemmar varför man kunde satsa på såväl fotboll som allmän idrott. Inom den allmänna idrotten redovisades under några år bra resultat och medlemmarna deltog med framgång i både distrikts- och Skaraborgsmästerskap.

Udenäs AIF matchklara den 22 juni 1930. Stående fr v Emil Andersson, Ernst Andersson, Gösta Granath, Nils Mellgren, Henrik Nilsson, Bror Gustavsson, Hardar Nilsson och Johan Karlsson. Sittande fr v Enok Reinhold, Bertil Eriks-son och (framlidne bygdeforskaren) Sven Jonsson.

År 1927 beslöts att anordna en basar vid Rävamon. Den gick av stapeln under pingsthelgen. Inträdet var 50 öre och varje dans kostade 10 öre. För musiken svarade Spelmanspojker från Forsvik. Dansbana och serveringsstånd lånades från Granvik.

Året därpå fick föreningen av Axel Andersson på Sannum tillstånd att iordningställa en festplats i hagmar-ken mellan Lurn och Grindstugan. Där anordnades sedan basarer med dans tre till fyra gånger varje sommar. Basarerna var alltid välbesökta. Detta ledde till att föreningens ekonomi förbättrades så att idrottsutrustningar kunde inköpas (kommentar: fotbollsdräkten blev gul/vit).

Under några år stod föreningen som arrangör för en del större idrottstävlingar. Bland dessa kan nämnas Udenässtafetten som gick en gång om året med deltagare från ett tiotal olika föreningar.

Sammanhållningen och intresset för idrotten var på den tiden inte något som bara hörde ungdomen till – även de äldre engagerade sig. På föreningens basarer serverades alltid kaffe. Kaffebudet bakades runt om i torpstugorna. Kaffekokningen ombesörjdes i Grindstugan där kaffet kokades i tioliterskittlar som sedan transporterades av två så kallade kaffelöpare. Det ansågs vara en hederssak att få ställa upp och jobba för föreningen.

Även ungdomarna i Udenäs drabbades av den svåra arbetslösheten under 1930-talet. En efter en försvann från hemorten för att söka sin utkomst på annat håll. Detta ledde till att underlaget för den allmänna idrotten försvann. Så småningom gick det inte heller att organisera ett fotbollslag med spelare enbart från Udenäs. De dåliga tiderna hade emellertid lett till att föreningarna i Svanvik och Granvik tvingades att upphöra. De ungdomar som fortfarande fanns kvar i dessa trakter sökte sig därför till Udenäs och så kunde fotbollsverksamheten fortsätta ännu en tid.

De få ungdomar som fanns kvar i bygden satsade mycket på skidsport. Under föreningens sista år ägde flera, både större och mindre, skidtävlingar rum (kommentar: bl.a 3-milstävlingar runt Björklången).

Så kom då till slut den tid då antalet medlemmar i föreningen inte räckte till för att kunna utse en styrelse. Detta inträffade inte långt efter andra världskrigets slut (kommentar: föreningen lades ned 1950).

Framlidne bygdeforskaren i Udenäs, Sven Jonsson, visar det norra målets plats på den i dag skogbevuxna Luravallen. I bakgrunden torpet Lurn som fick ge namn åt fotbollsplanen – Luravallen.

Tillägg

Nya Udenäs IF.

Fotbollsintresset avtog inte helt i Udenäs utan man fortsatte att spela boll mest på skoj på Luravallen. Planen sköttes dock inte utan börjad att växa igen. Den övergavs och man fortsatte att spela på en markbit uppe i kyrkbyn.

Efter hand ökade åter intresset för fotbollen i Udenäs och man hade funderingar på att återigen starta en förening.

1993, efter 43 års bortavaro, bildades så åter en idrottsförening i Udenäs som då antog namnet Udenäs IF. Planen i kyrkbyn fixades till och under ett antal år hade föreningen flera pojk- och flicklag i seriespel. Föreningen kunde även ståta med ett elvamannalag för flickor men då fick man låna fotbollsplan i Forsvik då planen i Udenäs inte höll måttet för 11-mannalag. Tyvärr kunde föreningen inte ställa upp med något seniorlag. En bit in på 2000-talet började återigen intresse för fotboll att avta, folk flyttade, skolan lades ned o.s.v, och för närvarande bedriver Udenäs IF ingen tävlingsverksamhet och har därmed inga fotbollslag igång.

Idag håller föreningens medlemmar istället formen upp med gymnastik och innebandy samt svettas på elljusspåret.

För avskrift, kommentarer och tillägget Nya Udenäs IF svarade Stig-H Brehag